

عقلانیت

بستر کنشگری انقلابی

آنچه به کنشگری انقلابی اعتبار می‌دهد حفظ عقلانیت در راستای دستاوردهای انقلاب است

تمرکز شرکت‌های خلاق بر حوزه کودک و نوجوان

پرویز کریمی، رئیس مرکز توسعه فناوری‌های نرم و صنایع خلاق در گفت‌وگو با همشهری

تحول در آرامستان پایتخت

نگاه به برخی از اقداماتی که در بهشت زهرا (س) سپرزایتمندی مردم شده است

همیشه در کنار شما

بازار داغ فروش مکمل‌های تغذیه

تحقیقات از فعالان حوزه دارو نشان می‌دهد پس از تولید مکمل‌های دارویی، نظارتی بر کیفیت آنها نمی‌شود

اتفاقی که منجر به افزایش تقلب در تولید این محصولات شده است

گزارش | مریم بسر خوش

روزنامه‌نگار

بازار مکمل‌های دارویی، وضعیت نسبتاً نگران‌کننده‌ای دارد. در حالی که چند سالی است مصرف مکمل‌ها سهم بزرگی در سبد غذایی جامعه ایرانی پیدا کرده، اما توزیع بدون نظارت بر عرضه آنها و انتشار ویدئوهای در فضای مجازی درباره برخی از این محصولات بی‌کیفیت، منجر به نگرانی مصرف‌کنندگان شده است؛ نگرانی‌ای که هفته گذشته قوت بیشتری گرفت؛ چرا که سازمان غذا و دارو، دستور جمع‌آوری ۱۹ مکمل تولید شده از سوی شرکت نیک‌آکسرا را با برند HealthAid و امید پارسینا دامون با برند Opd pharma و سلطیح سرکه‌جمعه توزیع و داروخانه‌ها را صادر کرد. ویتامین D و C، مکمل لیور کر برای حفظ سلامت و عملکرد طبیعی کبد، مولتی‌ویتامین تین ویتال برای نوجوانان، آملگا ۳... و فهرست مکمل‌های سلطیح سرکه‌جمعه (جمع‌آوری) سازمان غذا و دارو است. البته مسئولان سازمان غذا و دارو، رئیس و اعضای هیات مدیران شرکت‌های تولید کننده مکمل‌های دارویی نیز به‌شدت نگران هستند. در حالی که اغلب مکمل‌های عرضه‌شده به‌دلیل نقایص و اشتباهات علمی و دارویی، می‌تواند به سلامت بدن آسیب بزند، اما بسیاری از تولیدکنندگان و توزیع‌کنندگان در این حوزه، به جای بهبود کیفیت و نظارت بر عرضه، به افزایش قیمت و بازاریابی در فضای مجازی و تبلیغات غیرقانونی، در کنار بازاریابی در فضای مجازی و تبلیغات غیرقانونی، روی آورده‌اند. این وضعیت باعث شده که مصرف‌کنندگان در هنگام خرید، با چالش‌های زیادی مواجه شوند. با توجه به اینکه اکثر مصرف‌کنندگان از طریق فضای مجازی و تبلیغات غیرقانونی، با این محصولات مواجه می‌شوند، این وضعیت نگران‌کننده‌تر می‌شود. از این رو، سازمان غذا و دارو، دستور جمع‌آوری ۱۹ مکمل تولید شده از سوی شرکت نیک‌آکسرا را با برند HealthAid و امید پارسینا دامون با برند Opd pharma و سلطیح سرکه‌جمعه توزیع و داروخانه‌ها را صادر کرد.

سازمان غذا و دارو، دستور جمع‌آوری ۱۹ مکمل تولید شده از سوی شرکت نیک‌آکسرا را با برند HealthAid و امید پارسینا دامون با برند Opd pharma و سلطیح سرکه‌جمعه توزیع و داروخانه‌ها را صادر کرد. این وضعیت نگران‌کننده‌تر می‌شود. از این رو، سازمان غذا و دارو، دستور جمع‌آوری ۱۹ مکمل تولید شده از سوی شرکت نیک‌آکسرا را با برند HealthAid و امید پارسینا دامون با برند Opd pharma و سلطیح سرکه‌جمعه توزیع و داروخانه‌ها را صادر کرد.

تولید و توزیع ۱۹ مکمل تقلبی در کشور
 درباره مکمل‌های تقلبی، اواخر فروردین امسال ویدئوئی در فضای مجازی منتشر شد که نشان می‌داد کیسول‌های محصول بیوتی هلث از شرکت امید پارسینا دامون، خالی یا با محتویات بسیار کمی عرضه می‌شوند. همان موقع محمد هاشمی، سخنگوی وقت سازمان غذا و دارو در واکنش به انتشار این ویدئو عنوان کرد که «داروی فاقد برچسب اصالت مطابق مقررات و ضوابط در حکم قاچاق است و برای بررسی موضوع مطرح شده در این ویدئو، مواردی از جمله داشتن برچسب اصالت مطابق ضوابط ترین بخش سید دارویی خانواده‌های ایرانی شده در این گروه قرار می‌گیرند. شنیده می‌شود در اطلاع‌ات از تخلفات این شرکت‌ها از خود مجموعه تنها بخش سید دارویی خانواده‌های ایرانی شده در این گروه قرار می‌گیرند. شنیده می‌شود در اطلاع‌ات از تخلفات این شرکت‌ها از خود مجموعه تنها بخش سید دارویی خانواده‌های ایرانی شده در این گروه قرار می‌گیرند. شنیده می‌شود در اطلاع‌ات از تخلفات این شرکت‌ها از خود مجموعه تنها بخش سید دارویی خانواده‌های ایرانی شده در این گروه قرار می‌گیرند.

پهداشت محدودیت واردات را ایجاد کرد، همان واردکننده، کارخانه تولید مشابه و تحت لیسانس را احداث کرد که اکنون بخشی از محصولاتی از سوی سازمان غذا و دارو ریکال شده است. «اینکه چرا برخی تولیدکنندگان مکمل‌های تولید بدون نگرانی از عواقب کار خود دهه‌ها تا ماده اولیه تاریخ مصرف گذشته را در تولید محصولاتشان به کار ببرند، نکته‌ای است که حسن شوکی، رئیس اتحادیه واردکنندگان دارو درباره آن توضیح داده است. او قبلاً به سالم خیر گفته بود: «افشای تخلف تولید مکمل‌های تقلبی نشان می‌دهد که ساختار سازمان غذا و داروی در کشور ما به‌گونه‌ای است که شرکت‌های تولید کننده باید هفت‌هفته رستمر را برای دریافت مجوزهای فعالیت پشت سر بگذرانند، اما پس از آن، نگرانی چندانی بابت کیفیت محصولاتی که به بازار عرضه می‌کنند، ندارند.» او معتقد است این مشکل به‌دلیل مشکل سیستم‌های اداری و نظارتی ناکارآمد در کشور موجود است که به واسطه وابستگی‌های خود، در کنار انحصارهایی که برای خود ایجاد می‌کنند، خود را از نظارت کافی می‌داند و در این میان، نه تنها جامعه، بلکه حتی صنایع مرتبط با خود را نیز بدنام می‌کنند».

ممنوعیت واردات مکمل‌ها با اجراء شد
 «در تولید ماده اولیه دارو و مکمل خودکفا نیستم و عمده آنها وارداتی است. در نبود نظارت جدی برخی شرکت‌ها می‌توانند مواد اولیه مجدد بستانند یا بدون تاریخ مصرف وارد کنند. در این شرایط، ما باید نظارتی را به‌دلیل اینکه نمونه‌برداری و نظارتی در تطابق کیفیت محصول با آنچه از وزارت بهداشت مجوز گرفته شده، وجود ندارد، این شرکت‌ها می‌توانند تخلفاتشان را ادامه دهند.»

متخلفان دارویی به دادگاه نظام پزشکی ار جاع می‌شوند

«طبق قوانین وزارت بهداشت درباره تمامی داروها از جمله مکمل‌ها باید کنترل‌های لازم وجود داشته باشد و اگر چنین چیزی نیست، نقص عملکرد داده کل غذا و داروست.» از این موضوع، به همشهری می‌گوید: «البتة سازمان غذا و دارو نسبت به چنین تخلفاتی قوانین سختگیرانه‌ای دارد و بلافاصله در این باره پرونده قضایی تشکیل می‌شود. متخلفان درباره اقدام پزشکی و دادسرای پزشکی ارجاع می‌شوند و پیگیری‌های لازم وجود داشته باشد، قطعاً این مسئله در دسترس کار و پیگیری مجلس قرار می‌گیرد.» او ادامه می‌دهد: «محصولات سلامت محور، به‌صورت مستقیم در زندگی مردم نقش دارند و اگر اعتماد مردم به‌دلیل چنین تخلفاتی سلب شود، جبران آن کار سختی است.» سامع بیخ درباره اقدام مجلس برای پیگیری مطالبه مردمی در تولید مکمل‌های باکیفیت هم می‌گوید: «این مسئله به هیچ عنوان کم‌اهمیت و کوچک نیست و درباره دارو و مکمل‌های تقلبی، عبور از تخلفات و نگاه سهوی وجود نخواهد داشت. این مسئله منجر به کاهش انگیزه در بازار رقابت برای تولید محصول باکیفیت هم می‌شود.»

اندامه دارد و مردم را از دسترسی به محصول مطمئن محروم کرده، می‌گویند: «ممنوعیت واردات مکمل، طرح خوبی بود، اما وزارت بهداشت در اجرای آن، به عمل کرد. این طرح اگر به‌درستی اجرا می‌شد، صرف‌جویی ارزی خوبی داشت. وزارت بهداشت تصمیم گرفت شرکت‌ها ماده اولیه را وارد کنند و محصول در خود کشور یا تحت لیسانس تولید شود که سود آن به جیب صنعتگران حوزه دارو برود، اما پس از اجرائی شدن آن، به‌دلیل نبود نظارت در حوزه عملیاتی شاهد چنین تخلفاتی هستیم.» این کارشناس حوزه دارو، به تفاوت‌های صدور مجوز برای تولید مکمل در ایران و سایر کشورها اشاره می‌کند و می‌گوید: «به‌عنوان مثال در کشوری مثل آلمان، هیچ مانعی برای کسب مجوزهای اولیه وجود ندارد. درخواست‌ها به‌صورت آنلاین صادر می‌شود و هیچ چالشی درباره افضای هیات‌مدیره، قیمت، برند، بسته‌بندی و سایر شرایط جانبی وجود ندارد. نکته مهم در انتهایی این فرآیند و گزین قبول مسئولیت‌های تولید استاندارد و باکیفیت از سوی تولیدکننده است که به محض تولید و ورود محصول به بازار، نظارت از سوی رگولاتوری (Post marketing surveillance) فعال می‌شود. حتی یک خطا از سوی تولیدکننده با بررسی دستور و قانونی همراه می‌شود که این مسئله احتمال بروز خطا را به‌شدت کاهش می‌دهد.» اما به اعتقاد بوربور، در ایران وضعیت کاملاً متفاوت است: «هر اصل دریافت مجوز، پیچیده و طاقت‌فرسا است، اما پس از ورود به بازار، نظارت سپس از بازاریابی یا PMS وجود ندارد و این مسئله می‌تواند منجر به بروز چنین تخلفاتی از سوی برخی تولیدکنندگان شود.» او ادامه می‌دهد: «مکمل‌ها ادعای درمانی ندارند؛ به همین دلیل کار آزمایشی بالینی برای آنها انجام نمی‌شود. به‌دلیل اینکه نمونه‌برداری و نظارتی در تطابق کیفیت محصول با آنچه از وزارت بهداشت مجوز گرفته شده، وجود ندارد، این شرکت‌ها می‌توانند تخلفاتشان را ادامه دهند.»

آسیب مکمل‌های بی‌کیفیت

«بررسی و آزمایش محصولات سلامت‌محور هیچ هزینه‌ای برای سازمان غذا و دارو ندارد و مانند دارو، هرگونه هزینه‌های آن باید از سوی شرکت‌ها تامین شود.» نایب‌رئیس اتحادیه واردکننده دارو با بیان این مطلب اجرای قانون PMS را ضروری می‌داند که ارائه می‌دهد: «تولیدکننده نسبت به محصولی که اراده می‌کند، مسئولیت قانونی و اجتماعی دارد و باید متعهد باشد. البته هزینه آزمایش‌ها هم گران نیست، سالانه باید یک تا ۲ بار آزمایش انجام شود و در نهایت ۲۰۰ میلیون تا ۲۰۰ میلیون تومان هزینه دارد که این عدد در برابر بخشی از نفعی که از آن حاصل می‌گردد، ناچیز است.» بوربور به انجام یک آزمایش درباره یکی از مکمل‌های موجود در بازار برای بهبود زخم، کبودی و وضائت‌های اشاره می‌کند و می‌گوید: «بر اساس یک آزمایش انجام شده در بخش خصوصی، ماده مؤثره

نکته

مکمل‌های تقلبی

براساس گزارش‌های اداره کل آزمایشگاه‌های مرجع کنترل غذا، دارو و تجهیزات پزشکی این مکمل‌ها به دلیل غیرقابل قبول بودن نتایج آزمایش شرکت‌های پخش و داروخانه‌ها جمع‌آوری شده است.

ویتامین دی ۳

کپسول دفن ویت

قرص جوشان، کلسیم، مولتی ویتامین، زینک و ویتامین C ناسال

تقویت کننده موی سر هیرویت

مکمل کامل ویتامین‌های دی ویت

ویتامین ب ۱۲

قرص فولیک اسید (مورد استفاده در دوران بارداری)

مجموعه ویتامین‌های E

قطره کودکان آد 3

ویتامین C

قرص لیورکر هلت‌آید

قرص تین وایتال هلت‌آید

قرص جوشان ویتامین C

هلت‌آید

جلال‌الدین میرزایی رزاز

رئیس انجمن تغذیه

۵۰ درصد مصرف مکمل‌ها در ایران بی‌دلیل است

بحث مصرف مکمل‌ها در کشور طی یک دهه اخیر روند رو به رشد و افزایش وحشتناکی داشته است. عامه مردم فکری می‌کنند برای داشتن سلامت کامل باید از مکمل‌ها استفاده کنند. این مسئله باعث وابستگی آنها به مکمل‌های غذایی شده و آنها را به سمت مصرف بی‌رویه می‌برد. این گروه از داروهای تحت عنوان OTC یا داروهای بدون نسخه هم قابل تهیه و به راحتی در دسترس است، اما نباید باعث مصرف خودسرانه شود و البته در برخی موارد مصرف نکردن آنها هم برای فرد آسیب‌زا خواهد بود. در ایران نیمی از مصرف مکمل‌ها کاملاً بدون دلیل است و حتی اگر ضرری هم نداشته باشد، اتلاف منابع و سرمایه‌های خریداران به شمار می‌رود. مکمل‌ها در گروه ویتامین‌ها شامل یک ویتامین محلول در آب و ۴ ویتامین محلول در چربی هستند. خوردن بیش از حد ویتامین‌های محلول در آب، شاید ضرر کوتاه مدتی نداشته باشد اما درباره ویتامین‌های محلول در چربی، اثرات مسمومیت و مخرب بر سلامت بدن دارند. مثلاً مصرف بیش از حد ویتامین D و کلسیم که اکنون در زندگی عموم مردم ورود پیدا کرده، می‌تواند باعث مسمومیت و پوکی استخوان شود. مصرف بیش از حد ویتامین A باعث مسمومیت با علامتی از جمله تبوع، استفراغ و علائم گوارشی است و می‌تواند منجر به مسمومیت کبدی و آسیب‌های جدی به کبد شود. دسته دیگر مکمل‌ها که مصرف آنها شایع است مواد معدنی یا ریز مغذی مثل آهن و زینک هستند که به وفور استفاده می‌شوند. مصرف بیش از حد آهن باعث بروز برخی سرطان‌هاست. غلظت خون و مشکلات بی‌شمار دیگر هم ناشی از مصرف بیش از اندازه این مکمل است که به‌دلیل مصرف بدون تجویز پزشکان صورت می‌گیرد. البته نمی‌توان مکمل‌ها را به‌صورت کلی حذف کرد و در دوره‌هایی، استفاده از مکمل‌ها نیاز است، مثلاً در دوران بارداری و شیردهی مصرف ویتامین و مکمل برای زنان ضرورت دارد اما باید با دستور و تجویز متخصص مصرف شود چرا که برخی از این مکمل‌ها روی جنین اثر می‌گذارد و باعث به دنیا آمدن نوزادانی با نواقص مادرزادی می‌شوند. در دوره نوزادی هم بر اساس پروتکل‌های مصوب وزارت بهداشت، مصرف آهن و ویتامین دی آغاز می‌شود. کودکان در دوران قبل از مدرسه هم به برخی مکمل‌ها نیاز دارند و در سنین بلوغ هم استفاده از تعدادی از محصولات توصیه می‌شود. زنان در سنین بالای ۴۰ سالگی و یائسگی هم مکمل‌هایی استفاده می‌کنند و درباره سالمندان هم توصیه به مصرف مکمل‌ها وجود دارد. سازمان بهداشت جهانی سالمندان را در تعریف جدید خود به ۳ گروه ۷۵ تا ۸۵ سال (سالمندان جوان)، ۸۵ تا ۹۰ سال (سالمندان میانسالی) و ۹۰ سال به بالا (سالمندان کامل) تقسیم می‌کند و آنها هم در گروه‌های سنی مختلف به دلایل خاصی به برخی ویتامین‌ها نیاز دارند. اما دیده می‌شود که شرکت‌های دارویی و داروخانه‌ها با توجه به شرایط و مشکلات اقتصادی، مردم را به مصرف بی‌رویه مکمل‌ها تشویق می‌کنند. در تمام داروخانه‌ها

بازار مکمل‌های دارویی، وضعیت نسبتاً نگران‌کننده‌ای دارد. در حالی که چند سالی است مصرف مکمل‌ها سهم بزرگی در سبد غذایی جامعه ایرانی پیدا کرده، اما توزیع بدون نظارت بر عرضه آنها و انتشار ویدئوهای در فضای مجازی درباره برخی از این محصولات بی‌کیفیت، منجر به نگرانی مصرف‌کنندگان شده است؛ نگرانی‌ای که هفته گذشته قوت بیشتری گرفت؛ چرا که سازمان غذا و دارو، دستور جمع‌آوری ۱۹ مکمل تولید شده از سوی شرکت نیک‌آکسرا را با برند HealthAid و امید پارسینا دامون با برند Opd pharma و سلطیح سرکه‌جمعه توزیع و داروخانه‌ها را صادر کرد. ویتامین D و C، مکمل لیور کر برای حفظ سلامت و عملکرد طبیعی کبد، مولتی‌ویتامین تین ویتال برای نوجوانان، آملگا ۳... و فهرست مکمل‌های سلطیح سرکه‌جمعه (جمع‌آوری) سازمان غذا و دارو است. البته مسئولان سازمان غذا و دارو، رئیس و اعضای هیات مدیران شرکت‌های تولید کننده مکمل‌های دارویی نیز به‌شدت نگران هستند. در حالی که اغلب مکمل‌های عرضه‌شده به‌دلیل نقایص و اشتباهات علمی و دارویی، می‌تواند به سلامت بدن آسیب بزند، اما بسیاری از تولیدکنندگان و توزیع‌کنندگان در این حوزه، به جای بهبود کیفیت و نظارت بر عرضه، به افزایش قیمت و بازاریابی در فضای مجازی و تبلیغات غیرقانونی، در کنار بازاریابی در فضای مجازی و تبلیغات غیرقانونی، روی آورده‌اند. این وضعیت باعث شده که مصرف‌کنندگان در هنگام خرید، با چالش‌های زیادی مواجه شوند. با توجه به اینکه اکثر مصرف‌کنندگان از طریق فضای مجازی و تبلیغات غیرقانونی، با این محصولات مواجه می‌شوند، این وضعیت نگران‌کننده‌تر می‌شود. از این رو، سازمان غذا و دارو، دستور جمع‌آوری ۱۹ مکمل تولید شده از سوی شرکت نیک‌آکسرا را با برند HealthAid و امید پارسینا دامون با برند Opd pharma و سلطیح سرکه‌جمعه توزیع و داروخانه‌ها را صادر کرد.

پرویس کریمی، رئیس مرکز توسعه فناوری‌های نرم و صنایع خلاق در گفت‌وگو با همشهری

پهداشت محدودیت واردات را ایجاد کرد، همان واردکننده، کارخانه تولید مشابه و تحت لیسانس را احداث کرد که اکنون بخشی از محصولاتی از سوی سازمان غذا و دارو ریکال شده است. «اینکه چرا برخی تولیدکنندگان مکمل‌های تولید بدون نگرانی از عواقب کار خود دهه‌ها تا ماده اولیه تاریخ مصرف گذشته را در تولید محصولاتشان به کار ببرند، نکته‌ای است که حسن شوکی، رئیس اتحادیه واردکنندگان دارو درباره آن توضیح داده است. او قبلاً به سالم خیر گفته بود: «افشای تخلف تولید مکمل‌های تقلبی نشان می‌دهد که ساختار سازمان غذا و داروی در کشور ما به‌گونه‌ای است که شرکت‌های تولید کننده باید هفت‌هفته رستمر را برای دریافت مجوزهای فعالیت پشت سر بگذرانند، اما پس از آن، نگرانی چندانی بابت کیفیت محصولاتی که به بازار عرضه می‌کنند، ندارند.» او معتقد است این مشکل به‌دلیل مشکل سیستم‌های اداری و نظارتی ناکارآمد در کشور موجود است که به واسطه وابستگی‌های خود، در کنار انحصارهایی که برای خود ایجاد می‌کنند، خود را از نظارت کافی می‌داند و در این میان، نه تنها جامعه، بلکه حتی صنایع مرتبط با خود را نیز بدنام می‌کنند».

«طبق قوانین وزارت بهداشت درباره تمامی داروها از جمله مکمل‌ها باید کنترل‌های لازم وجود داشته باشد و اگر چنین چیزی نیست، نقص عملکرد داده کل غذا و داروست.» از این موضوع، به همشهری می‌گوید: «البتة سازمان غذا و دارو نسبت به چنین تخلفاتی قوانین سختگیرانه‌ای دارد و بلافاصله در این باره پرونده قضایی تشکیل می‌شود. متخلفان درباره اقدام پزشکی و دادسرای پزشکی ارجاع می‌شوند و پیگیری‌های لازم وجود داشته باشد، قطعاً این مسئله در دسترس کار و پیگیری مجلس قرار می‌گیرد.» او ادامه می‌دهد: «محصولات سلامت محور، به‌صورت مستقیم در زندگی مردم نقش دارند و اگر اعتماد مردم به‌دلیل چنین تخلفاتی سلب شود، جبران آن کار سختی است.» سامع بیخ درباره اقدام مجلس برای پیگیری مطالبه مردمی در تولید مکمل‌های باکیفیت هم می‌گوید: «این مسئله به هیچ عنوان کم‌اهمیت و کوچک نیست و درباره دارو و مکمل‌های تقلبی، عبور از تخلفات و نگاه سهوی وجود نخواهد داشت. این مسئله منجر به کاهش انگیزه در بازار رقابت برای تولید محصول باکیفیت هم می‌شود.»

اندامه دارد و مردم را از دسترسی به محصول مطمئن محروم کرده، می‌گویند: «ممنوعیت واردات مکمل، طرح خوبی بود، اما وزارت بهداشت در اجرای آن، به عمل کرد. این طرح اگر به‌درستی اجرا می‌شد، صرف‌جویی ارزی خوبی داشت. وزارت بهداشت تصمیم گرفت شرکت‌ها ماده اولیه را وارد کنند و محصول در خود کشور یا تحت لیسانس تولید شود که سود آن به جیب صنعتگران حوزه دارو برود، اما پس از اجرائی شدن آن، به‌دلیل نبود نظارت در حوزه عملیاتی شاهد چنین تخلفاتی هستیم.» این کارشناس حوزه دارو، به تفاوت‌های صدور مجوز برای تولید مکمل در ایران و سایر کشورها اشاره می‌کند و می‌گوید: «به‌عنوان مثال در کشوری مثل آلمان، هیچ مانعی برای کسب مجوزهای اولیه وجود ندارد. درخواست‌ها به‌صورت آنلاین صادر می‌شود و هیچ چالشی درباره افضای هیات‌مدیره، قیمت، برند، بسته‌بندی و سایر شرایط جانبی وجود ندارد. نکته مهم در انتهایی این فرآیند و گزین قبول مسئولیت‌های تولید استاندارد و باکیفیت از سوی تولیدکننده است که به محض تولید و ورود محصول به بازار، نظارت از سوی رگولاتوری (Post marketing surveillance) فعال می‌شود. حتی یک خطا از سوی تولیدکننده با بررسی دستور و قانونی همراه می‌شود که این مسئله احتمال بروز خطا را به‌شدت کاهش می‌دهد.» اما به اعتقاد بوربور، در ایران وضعیت کاملاً متفاوت است: «هر اصل دریافت مجوز، پیچیده و طاقت‌فرسا است، اما پس از ورود به بازار، نظارت سپس از بازاریابی یا PMS وجود ندارد و این مسئله می‌تواند منجر به بروز چنین تخلفاتی از سوی برخی تولیدکنندگان شود.» او ادامه می‌دهد: «مکمل‌ها ادعای درمانی ندارند؛ به همین دلیل کار آزمایشی بالینی برای آنها انجام نمی‌شود. به‌دلیل اینکه نمونه‌برداری و نظارتی در تطابق کیفیت محصول با آنچه از وزارت بهداشت مجوز گرفته شده، وجود ندارد، این شرکت‌ها می‌توانند تخلفاتشان را ادامه دهند.»

«بررسی و آزمایش محصولات سلامت‌محور هیچ هزینه‌ای برای سازمان غذا و دارو ندارد و مانند دارو، هرگونه هزینه‌های آن باید از سوی شرکت‌ها تامین شود.» نایب‌رئیس اتحادیه واردکننده دارو با بیان این مطلب اجرای قانون PMS را ضروری می‌داند که ارائه می‌دهد: «تولیدکننده نسبت به محصولی که اراده می‌کند، مسئولیت قانونی و اجتماعی دارد و باید متعهد باشد. البته هزینه آزمایش‌ها هم گران نیست، سالانه باید یک تا ۲ بار آزمایش انجام شود و در نهایت ۲۰۰ میلیون تا ۲۰۰ میلیون تومان هزینه دارد که این عدد در برابر بخشی از نفعی که از آن حاصل می‌گردد، ناچیز است.» بوربور به انجام یک آزمایش درباره یکی از مکمل‌های موجود در بازار برای بهبود زخم، کبودی و وضائت‌های اشاره می‌کند و می‌گوید: «بر اساس یک آزمایش انجام شده در بخش خصوصی، ماده مؤثره

بوربور معتقد است که رویکرد اداره کل مکمل‌های سازمان غذا و دارو درباره نظارت و قانونگذاری محصولات سلامت‌محور نیاز به اصلاح دارد. «مصرف مکمل‌ها چندسالی است که افزایش پیدا کرده است. تا پیش از اینکه مکمل‌های خارجی وارد شود به‌دلیل قانون PMS در کشور محدودیت اعتبار نسبت به محصول وجود داشت، اما این قانون برای محصولات داخلی وجود ندارد. سازمان غذا و دارو باید در سیاست‌های خود، چه از نظر قانونگذاری و چه بعد نظارتی یا توفیق شراعتی، تجدیدنظر کند. حمایت از تولید داخلی نباید باعث شود که هر محصولی با هر کیفیتی به بازار عرضه شود.» این کارشناس دارو در پاسخ به این سؤال که آیا مردم باید نسبت به تمام مکمل‌های موجود در کشور بدبین باشند، توضیح می‌دهد: «نباید بی‌اعتماد شد و وضعیت اینقدر سیاه نیست. اگر مواردی از تقلب درباره مکمل‌ها گزارش می‌شود نباید آن را به مجموعه تولیدات تعمیم داد، اما به‌سر صورت نظارتی بر این‌ها باید مکمل‌ها وجود ندارد. در برخی مکمل‌ها این‌ها وجود دارد. بعد از بررسی و تصدیق این‌ها، مردم باید نسبت به محصولات داخل بی‌اعتماد نشوند و اگر چنین چیزی اتفاق افتاد، باید با مصرف‌کنندگان دیگر هم این است که گنجاندن ۵ ماده غذایی در هرم غذایی، باعث کاهش مصرف ویتامین‌ها و مکمل‌ها خواهد بود. اگر چربی، میوه و سبزیجات، کربوهیدرات، پروتئین و لبنیات در برنامه غذایی روزانه مردم گنجانده شود، به جز موارد خاصی که ضرورت استفاده از مکمل‌ها وجود دارد، دیگر نیاز به مصرف این محصولات نخواهد بود. مهم این است که این تنوع و تعادل در رژیم غذایی جامعه حفظ شود.

عکس: هوشیون ایناگل